

Rastoča knjiga kot vzgojni projekt

Osnovna šola Brusnice

■ Barbara Gajski, prof. razrednega pouka, poučuje na Osnovni šoli Brusnice.

Akademik prof. dr. France Bernik je leta 2014 v našo knjigo obiskovalcev zapisal: »Z OŠ Brusnice odhajam opogumljen in svetel. Naše ljudstvo na Dolenjskem je v koreninah zdravo, učenci narodno zavedni, vsi pa zavezani mojstrstvu, odličnosti in etiki, trem vrednotam Rastoče knjige ...«

Brusniška dolina, ki leži ob vznožju Gorjancev, ima poleg svojih naravnih lepot tudi bogato kulturno dediščino. Sled v slovenski literarni zgodovini je na tem in širšem slovenskem območju pustilo že veliko ljudi, ki so ustvarjali v naši dolini. Zato je prav, da njihovo ustvarjanje predstavimo tudi širši javnosti in s tem zremo v bodočnost, saj so lahko prav oni navdih za naše učence, ki svoj potencial komaj odkrivajo in želijo biti prepoznavni. Tega se zaveda tudi ravnateljica naše šole ga. Jasmina Hidek, ki je ob 5. obletnici *Rastoče knjige* OŠ Brusnice dejala: »Učitelji imamo to srečo in obvezo, da odkrivamo in razvijamo v mladih ljudeh vse velike in male vrednote, da spodbujamo ustvarjalnost in domoljubje v vsakem od njih.«

Učenci so med nastankom knjige spoznavali in razvijali prave vrednote v življenju in razmišljali o prihodnosti ter razvijali mojstrstvo in odličnost na vseh področjih življenja.

Nekateri pravijo, da je v *Rastoči knjigi* združen ves ustvarjalni duh slovenstva, ki ponazarja vso našo zgodovino in bivanje. In ravno ta ustvarjalni duh, ki je v naših krajih še kako prisoten, je prepoznal tudi naš nekdanji ravnatelj g. Jože Jazbec. Z idejnim očetom *Rastoče knjige*, dr. Janezom Gabrijelčičem, sta skupaj določila nekaj pomembnih

ciljev tega projekta. Kot vse dobre zamisli je tudi ta rasla in zorela kar nekaj časa, luč pa dokončno ugledala leta 2011, ko smo se odločili, da ustvarimo svojo *Rastočo knjigo*. S kulturnim dogajanjem, ki je raznovrstno vpeto v življenje na šoli, krepimo kulturno vzgojo na različnih področjih. Tako smo rojstvo *Rastoče knjige* OŠ Brusnice obeležili s srečanjem literatov treh generacij brusniške doline. Učenci naše šole so ob tej priložnosti izdelali tudi glineni kipec Brusničanke z *Rastočo knjigo*, ki je dobila posebno mesto v mali šolski avli. Uredili smo tudi posebne vitrine, v katerih so razstavljene knjige, ki so jih napisali avtorji, rojeni v našem okolišu, ter 9 knjig, ki jih je izdala naša šola, na kar smo še posebej ponosni. Do prve obletnice smo tako izdali že 6 knjig:

- Ivan Perhaj: *Igre s soncem*, 1994
- Zbornik *Brusnice skozi čas*, 1997
- Tone Srebrnjak: *Križpotje*, 2004 (zbral in uredil Jože Škufca)
- Darja Šinkovec in Milena Jaklič: *Narečni slovar brusniške doline*, 2008 (ob 130-letnici šolstva v Brusnicah in ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)
- Darja Šinkovec, Milena Jaklič in učenci: *Vsaka ptica ima nebo*, 2010 (pravljica v dveh jezikih, ob 10-letnici vrtca Muca)
- Darja Šinkovec, Milena Jaklič, Uroš Jazbec in učenci: *Skupaj zmoremo več*, 2011 (e-knjiga, republiški razvojni domoljubni projekt)

Obletnico vsako leto februarja obeležimo z bogatim kulturnim programom, ki nastaja

Kip Rastoče deklice – Brusničanke
(foto: Silvo Šinkovec)

celo šolsko leto. Prvič smo izdelali knjigo *Domovina skozi otroške oči*, ki sta jo skupaj z učenci vseh razredov napisali učiteljici naše šole Darja Šinkovec in Milena Jaklič. Prvi del omenjene knjige je v obliki e-knjige in obravnava tematiko domoljubja. Drugi del pa prikazuje vrednote 2. svetovne vojne in opisuje razmišljanje učencev o domovini. Z izidom knjige so bili tako udeleženi poglobljeni cilji *Rastoče knjige*, saj smo pri učencih ohranjali spomin na pomembne zgodovinske dogodke doma in po svetu, spoznavali in razvijali prave vrednote, se pogovarjali in opredeljevali do krize vrednot sodobnega sveta. Promocijo knjige in domoljubja pa je imela šola tudi na 24. mednarodnem Forumu odličnosti in mojstrstva na Otočcu.

V kulturno zakladnico uvrščamo tudi gledališko kulturo, ki je na naši šoli v okviru projekta *Rastoča knjiga* zaživela v polnem pomenu besede. Gledališko predstavo z ekološko tematiko in sodobnim naslovom *Ko me zmanjka* je za našo šolo napisala naša bivša učenka Jasna Pavlin. Igra je bila premierno predstavljena ob drugi obletnici *Rastoče knjige* OŠ Brusnice. Igralci so svoje sposobnosti pokazali tudi izven šolskega okoliša in tako širili zavest o po-

membnosti kulture v življenju mladega človeka. Hkrati pa je bila druga obletnica tudi pričetek *Abecede mojstrstva, odličnosti in etike na OŠ Brusnice*.

Gledališka igra je zaživela tudi ob tretji obletnici. Tokrat je avtorica obudila legendo o brusniških mačkih s predstavo *Brusniška ohcet*. Predstava je doživela že veliko ponovitev tako v celotni izvedbi kot z izseki zgodbe in vsakokrat požela navdušenje med širšo javnostjo. Vsako leto nas ob obletnici *Rastoče knjige OŠ Brusnice* s svojimi nagovori spodbudijo, pohvalijo in opogumijo za nadaljnje delo tudi slavnostni govorniki ter idejni vodja in oče tega projekta.

V letu 2015 našo šolo zaznamuje izid še ene knjige Milene Jaklič in Darje Šinkovec z naslovom *Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike na OŠ Brusnice*. Tokrat so učitelji in učenci raziskovali vrednote današnjih mladostnikov. Učenci so med nastankom knjige spoznavali in razvijali prave vrednote v življenju in razmišljali o prihodnosti ter razvijali mojstrstvo in odličnost na vseh področjih življenja. Šola pa je bila ponovno obogatena – ne samo na literarnem področju, temveč tudi na področju ozaveščanja o pomembnosti vrednot. Bogat kulturni program nam vsako leto popestri tudi ljudska dediščina, za katero predano skrbi naša učiteljica Milena Jaklič. Prikažejo nam jo naši folkloristi, ki nadvse uspešno ohranjajo in poustvarjajo naše plesno in glasbeno izročilo.

V okviru projekta smo bili zelo veseli sodelovanja s pisateljico in publicistko,

našo zdomko iz Kanade, Cvetko Kocjančič. Učenci in delavci šole smo lahko ob njenem delu in obisku začutili vlogo in pomen materinščine v današnjem svetu. V letu 2015 smo tako obeležili še izid knjige pisateljice Cvetke Kocjančič, ki je bila odlikovana s častnim znakom svobode Republike Slovenije za kulturno delo *Kam vodi cesta*. Svojo zbirko črtic je na podelitvi bralne značke predstavila tudi učencem.

Še naprej se bomo trudili, da uspešno udejanjamo rast naše kulturne dediščine, krepimo narodno zavest in spodbujamo kritično mišljenje naših učencev ter da jim skušamo približati vrednote, ki se v času informacijske tehnologije hitro pozabljajo.

Peta obletnica je bila ponovno gledališko obarvana. Učenci so tokrat uprizorili gledališko predstavo *Ko odrastem, bom bil*, v kateri je opisano življenje sodobnih najstnikov in njihovih staršev. V šolskem letu 2014/2015 pa je naše delo in kulturno udejstvovanje prepoznala tudi širša strokovna javnost. Pridobili smo namreč naziv 'kulturna šola'. In ne samo to: *Javni sklad RS za kulturne dejavnosti* je OŠ Brusnice podelil posebno priznanje na področju ohranjanja kulturne dediščine in pri razvijanju *Rastoče knjige*. Tako nas je ob tej

obletnici s svojim obiskom počastil akademik prof. doktor Tadej Bajd, predsednik SAZU. Nato pa je novembra ravnateljica v dvorani Državnega sveta RS na 1. strokovnem posvetu ob 15. obletnici projekta *Rastoča knjiga* predstavila mejnike *Rastoče knjige OŠ Brusnice*.

Na naši šoli veliko časa posvečamo tudi spoznavanju in razvijanju medkulturnega dialoga in večjezičnosti, zato smo se v šolskem letu 2016/2017 pridružili tudi projektu Erasmus +, ki smo ga tokrat združili z *Rastočo knjigo* in 'skuhali zgodbico'. Učenci so tako ustvarjali v slovenskem in angleškem jeziku. Svoje izdelke so predstavili na 6. obletnici *Rastoče knjige OŠ Brusnice*, ki je bila tudi tokrat kulturno nadvse bogata, saj smo lahko slišali in videli literarne prispevke, gledališke igre ter seveda pevsko in folklorno dejavnost.

Vizija naše šole je: »Dobra šola, ki z ustvarjalnostjo in inovativnostjo omogoča uporabno znanje za življenje, vzpodbuja zdrav način življenja ter jezikovno, narodno in državljansko zavest.« Le-to pa lahko po zaslugi projekta, kot je *Rastoča knjiga*, uspešno uresničujemo. Še naprej se bomo trudili, da uspešno udejanjamo rast naše kulturne dediščine, krepimo narodno zavest in spodbujamo kritično mišljenje naših učencev ter da jim skušamo približati vrednote, ki se v času informacijske tehnologije hitro pozabljajo. Ne nazadnje pa si bomo seveda prizadevali za rast in prepoznavnost naše Brusničanke ob *Rastoči knjigi OŠ Brusnice*.

Znameniti brusniški maček
(foto: arhiv Državnega sveta in Društva rastoča knjiga)

OŠ Brusnice; Akademik prof. dr. France Bernik pri zapisu vtisov
v knjigo gostov, v ozadju kip Rastoče deklice Brusničanke
(foto: arhiv OŠ Brusnice)